

RESULTATRÄKNING

	1.1. - 31.12.2012	1.1. - 31.12.2011
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar		
Premieinkomst	191 504 589,27	183 698 424,39
Statens andel	682 162 790,08	662 016 770,15
Folkpensionsanstaltens andel	<u>11 220 837,79</u>	<u>12 267 262,66</u>
	884 888 217,14	857 982 457,20
Intäkter av placeringsverksamheten	15 750 013,79	15 373 660,76
Utbetalda ersättningar	-865 113 144,94	-836 309 300,87
Förändring av ansvarsskulden		
Premieansvar	-10 384 626,39	-8 233 594,69
Ersättningsansvar	<u>-5 485 479,27</u>	<u>-5 365 936,48</u>
	-15 870 105,66	-13 599 531,17
Driftskostnader	-12 810 991,18	-11 315 476,41
Kostnader för placeringsverksamheten	-6 256 895,65	-11 467 230,26
Resultat av försäkringsverksamheten	<u>587 093,50</u>	<u>664 579,25</u>
Övriga intäkter		
Intäkter av avbytar-serviceverksamheten	223 703 999,99	225 310 801,26
Övriga kostnader		
Kostnader för avbytar-serviceverksamheten	-223 558 354,92	-225 265 319,64
Kostnader för verksamheten för skydd i arbete	<u>-732 738,57</u>	<u>-710 060,87</u>
	-224 291 093,49	-225 975 380,51
Räkenskapsperiodens resultat	<u><u>0,00</u></u>	<u><u>0,00</u></u>

BALANSRÄKNING

AKTIVA	31.12.2012		31.12.2011	
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
Immateriella rättigheter		1 482 262,25		2 098 787,83
PLACERINGAR				
Placeringar i fastigheter				
Fastighetsaktier	27 709 973,16		25 012 173,35	
Övriga placeringar				
Aktier och andelar	117 903 654,88		107 895 297,74	
Finansmarknadsinstrument	0,00		142 500,00	
Övriga lånefordringar	<u>1 093 000,00</u>	146 706 628,04	<u>96 600,00</u>	133 146 571,09
FORDRINGAR				
Premiefordringar	9 299 875,62		8 652 325,31	
Fordringar hos staten och FPA	64 252,75		720 827,21	
Övriga fordringar	<u>719 654,85</u>	10 083 783,22	<u>256 913,48</u>	9 630 066,00
ÖVRIGA TILLGÅNGAR				
Materiella tillgångar				
Maskiner och inventarier	806 860,70		543 798,17	
Övriga materiella tillgångar	105 354,51		105 354,51	
Kassa och bank	<u>31 391 977,13</u>	32 304 192,34	<u>26 422 106,88</u>	27 071 259,56
AKTIVA RESULTATREGLERINGAR				
Räntor och hyror	697 262,85		699 751,55	
Övriga resultatregleringar	<u>2 110 228,02</u>	2 807 490,87	<u>2 722 308,34</u>	3 422 059,89
AKTIVA SAMMANLAGT		<u>193 384 356,72</u>		<u>175 368 744,37</u>
PASSIVA		31.12.2012		31.12.2011
ANSVARSSKULD				
Premieansvar	54 355 443,76		43 970 817,37	
Ersättningsansvar	<u>108 409 944,41</u>	162 765 388,17	<u>102 924 465,14</u>	146 895 282,51
SKULDER				
Av direktförsäkrings- verksamhet	1 074 521,59		1 115 288,01	
Skuld till staten och FPA	6 400 624,88		4 706 794,38	
Övriga skulder	<u>9 499 275,44</u>	16 974 421,91	<u>8 956 684,70</u>	14 778 767,09
PASSIVA RESULTATREGLERINGAR		<u>13 644 546,64</u>		<u>13 694 694,77</u>
PASSIVA SAMMANLAGT		<u>193 384 356,72</u>		<u>175 368 744,37</u>

FINANSIERINGSANALYS

	2012	2011
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Erhållna försäkringspremier	190 851 272,54	183 215 197,00
- till återförsäkrare betald andel	-35 000,00	-35 000,00
Statens och FPA:s andel	695 734 032,83	674 407 842,64
Utbetalda ersättningar	-864 080 790,96	-835 610 298,89
Erhållna räntor	1 157 045,57	1 247 884,96
Erhållna dividender	93 483,90	143 027,65
Övriga placeringsinkomster	2 555 017,96	2 517 693,95
Övriga inkomster från rörelseverksamheten		
Inkomster av avbytarserviceverksamheten	224 720 447,40	225 561 332,80
Övriga utbetalningar för rörelseverksamheten		
Kostnader för avbytarserviceverksamheten	-224 198 127,71	-224 643 001,97
Kostnader för verksamh. för skydd i arbete	-724 642,06	-707 526,18
Övriga kostnader	-14 422 284,03	-12 495 282,34
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	11 650 455,44	13 601 869,62
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader	-40 096,29	-20 761,70
Rörelseverksamhetens kassaflöde	11 610 359,15	13 581 107,92
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-5 856 797,19	-703 799,80
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-783 691,71	-283 545,20
Investeringarnas kassaflöde	-6 640 488,90	-987 345,00
Förändring av likvida medel	4 969 870,25	12 593 762,92
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början ^{*)}	26 422 106,88	13 828 343,96
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut ^{*)}	31 391 977,13	26 422 106,88

^{*)} Innehåller balansposten Kassa och bank samt bankers placeringscertifikat som ingår i finansmarknadsinstrumenten.

Noter till bokslutet

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Bestämmelser

Bokslutet för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har upprättats med iakttagande av vad som i lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPL) bestäms om bokföring och bokslut samt social- och hälsovårdsministeriets (SHM) förordningar, Finansinspektionens (FI) anvisningar och föreskrifter, den gällande bokföringslagen och bokföringsförordningen.

SHM anger genom en förordning de sätt på vilka upprättandet av LPA:s bokslut är undantaget från bestämmelserna i förordningen om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut. Vid upprättandet av LPA:s bokslut för 2012 tillämpas SHM:s förordning 24.9.2008/614 om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut med de undantag som enligt förordningarna 8.1.2007/6 och 2.2.2009/49 gäller LPA:s bokslut. Dessutom tillämpas Dnr 9/101/2011 i Finansinspektionens föreskriftssamling.

Koncernbokslut

Uppgifterna om de fastighetsbolag som är helt i LPA:s ägo ges i noterna till balansräkningen, och inget koncernbokslut upprättas. Kombinerings är inte nödvändig för att erhålla en rättvisande bild av resultatet av LPA:s verksamhet och av den ekonomiska ställningen (BokfL 6 kap. 3 § och FI 6/101/2010).

Fordringar

Fordringarna upptas i balansräkningen antingen till sitt nominella värde eller till ett lägre sannolikt värde.

Osäkra fordringar har bokförts till ett sannolikt värde som är lägre än det nominella värdet. Nedskrivningar av osäkra premiefordringar samt i samband med skuld- och företagssanering eftersänkta fordringar och preskriberade premier behandlas som kreditförluster, vilka upptas som rättelse av premieinkomsten.

OFLA-regressfordringar och de fordringar som gäller återbetalning av kapitalvärdet av pensioner inom avträdesystemet har bokförts till sitt sannolika värde. Till övriga delar har fordringarna bokförts till sitt nominella värde.

Placeringar

Placeringarna värderas enligt Finansinspektionens anvisningar antingen till anskaffningsutgiften eller till ett verkligt värde som är lägre än anskaffningsutgiften. Värderingen har gjorts enligt fifu-principen antingen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde.

Om marknadspriset på placeringar som är föremål för kontinuerlig handel underskrider anskaffningsvärdet, upptas skillnaden som en nedskrivning av kostnaderna för placeringsverksamheten. Återförda nedskrivningar som gjorts på placeringar bokförs som inkomst av placeringsverksamheten, och de undervärderingar som gjorts kan på detta sätt maximalt minska till anskaffningsutgiften.

De masskuldebrevslån som är avsedda att hållas under hela löptiden har i balansräkningen värderats till sin anskaffningsutgift, som ökats eller minskats med skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet, varvid skillnaden periodiserats som ränteintäkter eller minskning av dem.

Placeringscertifikat värderas till sin anskaffningsutgift.

Fastighetsplaceringarna har i balansräkningen värderats antingen till anskaffningspriset, höjt med eventuella aktiverade anskaffningar, eller till ett lägre verkligt värde. Som fastigheternas verkliga värde används värderingar gjorda av en utomstående sakkunnig eller gjorda genom en intern beräkningsmetod.

De verkliga värdena per 31.12.2012 av affärs- och bostadsfastigheterna i bokslutet grundar sig på en

värdering som en utomstående sakkunnig gjort i slutet av 2012. Beträffande bostadsaktiebolaget AsOy Tapiolan Jalava används som verkligt värde bostädernas sammanräknade försäljningspris enligt den officiella prislstan. Som verkligt värde för bostadsaktiebolagen AsOy Tapiolan Pyökki, As Oy Tapiolan Tammi och AsOy Tapiolan Saarni samt fastighetsaktiebolaget KOy Tapiolan Jalopuupysäköinti används värdet i balansräkningen.

Driftskostnader verksamhetsvis

Driftskostnaderna och avskrivningarna upptas verksamhetsvis i resultaträkningens poster. De kostnader som skötseln av ersättningarna och upprätthållandet av arbetsförmågan orsakat ingår i utbetalda ersättningar, medan den kostnadsandel som placeringsverksamheten medfört ingår i kostnaderna för placeringsverksamheten. Som driftskostnader upptas kostnaderna för skötsel av försäkringarna och förvaltningskostnaderna. De lagstadgade betalningarna ingår i förvaltningskostnaderna. I posten övriga kostnader ingår kostnaderna för skötsel av avbytarservice och verksamheten för skydd i arbete.

Enligt den år 2006 fastställda avskrivningsplanen bokförs avskrivningar så att standardprogramvaror och andra utgifter med lång verkningstid avskrivs i form av jämna avskrivningar på fem år, medan maskiner och inventarier avskrivs i form av 25 % restvärdesavskrivningar. Den allmänna aktiveringsgränsen för maskiner, anordningar och standardprogram är 2 000 euro. Regelmässiga avskrivningar görs inte på konstanskaffningar. Kostnaderna för planeringen av avbytersystemet har aktiverats och avskrivs under sin verkningstid inom 8 år. Avskrivningarna börjar det år som respektive del av programmet blir klar.

Pensionsarrangemang för personalen

Personalens lagstadgade pensionskydd och tilläggs-pensionskydd (anställningen börjat före 31.12.2004) har ordnats i Tapiola-bolagen. Pensionsförsäkringsavgifterna har bokförts i resultaträkningen på prestationsbasis.

Principer för beräkning av ansvarsskulden

Enligt de grunder som SHM har fastställt ska LPA som ansvarsskuld bokföra de medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnande av pensionskydd enligt LFÖPL, upp till ett sådant belopp att den andel av pensionsanstaltens inkomster som inte ska användas för något annat ändamål förslår till täckning av utgifterna (LFÖPL 125 §).

Det premieansvar som föranleds av LFÖPL-pensionskyddet för stipendiater finansieras med stipendiaternas försäkringspremier och intäkterna av placeringsverksamheten sedan kostnaderna avdragits. Med kostnader avses i bokslutet ersättningsutgifter och skäliga skötselkostnader. Den återstående delen av intäkterna överförs till premieansvaret.

Det ansvar som föranleds av anordnandet av arbetsskadeskydd enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (OFLA) finansieras ur grundskyddsandelen, statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i OFLA 15 § 2 och 3 mom. De medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnandet av arbetsskadeskyddet ska LPA uppta som ersättningsansvar enligt de grunder som SHM fastställt. Till ersättningsansvaret ska varje år överföras det belopp med vilket de försäkrades andel som nämns i OFLA 15 § 3 mom. skiljer sig från den årliga premieinkomsten.

Utöver vad som i OFLA 15 § bestäms om finansiering av totalkostnaderna, ska Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt åren 2004–2018 betala en avgift för komplettering av ersättningsansvaret för att täcka det ansvarsunderskott som i fråga om grundskyddsandelen uppstått före 2004, så att avgiften fördelar sig på de andelar som FPA och LPA ska ansvara för enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i 15 § 2 mom. Enligt grunderna är kompletteringsavgiften ett fast belopp på 2,5 miljoner euro per år, varav FPA:s andel är 1,9 miljoner euro och LPA:s LFÖPL-andel 0,6 miljoner euro.

Den ansvarsskuld som gäller olycksfallsförsäkringen för fritiden beräknas enligt de beräkningsgrunder som SHM har fastställt.

Förkortningar

LFÖPL	lagen om pension för lantbruksföretagare
AVTRPL	lagen om avträdelsepension
AVSTÖL	lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1995–2006) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (2007–2014)
OFLA	lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare
OFLA-Ft	fritidsolycksfallsförsäkring
LPA-DAGPL	lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen
GLF	grupplivförsäkring
StPEL	lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

PREMIEINKOMST OCH LAGSTADGADE FINANSIERINGSANDELAR

Premieinkomst	2012		2011
LFÖPL-grundpensionsförsäkring	171 280 551,69		163 461 548,78
Grupplivförsäkring	884 577,68		920 894,02
OFLA-At-försäkring	14 743 189,37		14 659 140,06
OFLA-Ft-försäkring	4 860 804,18		4 858 720,78
Premieinkomst före kreditförluster och återförsäkrarnas andel	191 769 122,92		183 900 303,64
Kreditförluster på premiefordringar (-)			
LFÖPL	-209 820,02	-151 223,60	
OFLA	-17 576,54	-13 653,43	
GLF	-2 137,09	-2 002,22	-166 879,25
Premieinkomst före återförsäkrarnas andel	191 539 589,27		183 733 424,39
Återförsäkrarnas andel (-)	-35 000,00		-35 000,00
Premieinkomst	191 504 589,27		183 698 424,39
Statens andel x)			
LFÖPL	561 784 250,57		529 783 463,23
AVTRPL	41 840 385,01		43 380 516,90
AVSTÖL	65 136 460,42		74 397 945,15
OFLA	10 009 947,91		11 128 409,28
LPA-DAGPL	3 391 746,17		3 326 435,59
Statens andel	682 162 790,08		662 016 770,15
Folkpensionsanstaltens andel	11 220 837,79		12 267 262,66
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar	884 888 217,14		857 982 457,20

x) Innehåller inte statens andel för avbytarverksamheten.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

UTBETALDA ERSÄTTNINGAR

	2012		2011	
Pensioner				
LFÖPL-grundpensioner x)		617 867 236,63		584 970 980,25
LFÖPL-tilläggs pensioner		8 500,20		8 211,93
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-grundpensioner		186 976 741,02		177 408 740,78
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-tilläggs pensioner		1 908 383,31		1 772 561,11
Pensioner för oavlönade perioder och StPEL		896 936,53		704 280,62
FöPL-grundpensioner		11 951 067,39		10 968 926,57
FöPL-tilläggs pensioner		15 052,76		6 119,88
AVTRPL		41 840 385,01		43 380 516,90
AVSTÖL		62 948 145,37		72 188 202,15
OFLA	15 090 062,27		14 887 814,78	
Andel enligt OFLA 15 § 2 mom. och 15 a § (-)	-3 821 742,91	11 268 319,36	-4 178 133,99	10 709 680,79
		935 680 767,58		902 118 220,98
Ersättningar				
OFLA		23 283 045,49		22 019 280,56
LPA-DAGPL		3 199 187,58		3 134 445,42
GLF		1 699 287,03		1 795 281,58
		28 181 520,10		26 949 007,56
Pensioner och ersättningar		963 862 287,68		929 067 228,54
Övriga utbetalningar		817 886,69		860 738,20
Ansvarsfördelningsersättningar (-)				
ArPL, KAPL, KoPL, SjöPL	-98 328 605,64		-94 981 300,09	
FöPL	-11 944 088,98		-10 929 984,75	
Pensioner för oavlönade perioder	116 994,58	-110 155 700,04	156 087,22	-105 755 197,62
StPEL-Statens ersättning		-17 836,31		-12 498,70
Utbetalda ersättningar före skötselkostnaderna och återförsäkrarnas andel		854 506 638,02		824 160 270,42
Kostnader för handläggning av ersättningar		10 572 108,94		12 116 161,42
Skötsel av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan		34 397,98		32 869,03
Utbetalda ersättningar före återförsäkrarnas andel		865 113 144,94		836 309 300,87
Återförsäkrarnas andel (-)		0,00		0,00
Utbetalda ersättningar		865 113 144,94		836 309 300,87

x) Innehåller även LFÖPL:s andel till OFLA.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN

Intäkter av placeringsverksamheten	2012	2011
Intäkter av fastighetsplaceringar		
Övriga intäkter (hyresintäkter)	2 183 091,86	2 168 362,89
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter och vinstandelar	93 483,90	143 027,65
Ränteintäkter	1 154 556,87	1 255 380,57
Övriga intäkter	<u>434 304,59</u>	<u>360 476,57</u>
	3 865 437,22	3 927 247,68
Återförda nedskrivningar	5 985 069,98	5 169 326,92
Försäljningsvinster	<u>5 899 506,59</u>	<u>6 277 086,16</u>
	15 750 013,79	15 373 660,76
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar	1 107 019,68	903 932,80
Kostnader för övriga placeringar	118 503,21	103 448,02
Räntekostnader och andra kostnader för främmande kapital	<u>40 096,29</u>	<u>20 697,04</u>
	1 265 619,18	1 028 077,86
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	3 948 737,58	8 874 496,81
Planenliga avskrivningar av placeringstillgångar	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Försäljningsförluster	<u>665 763,47</u>	<u>1 216 646,10</u>
	5 880 120,23	11 119 220,77
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	<u>376 775,42</u>	<u>348 009,49</u>
	6 256 895,65	11 467 230,26
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	9 493 118,14	3 906 430,50
Fördelning av nettointäkterna av placeringsverksamheten:		
LFÖPL-verksamhet	3 428 422,73	1 624 888,56
OFLA-At-verksamhet	4 973 339,41	1 865 643,87
OFLA-Ft-verksamhet	<u>1 091 356,00</u>	<u>415 898,07</u>
	<u>9 493 118,14</u>	<u>3 906 430,50</u>

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

DRIFTSKOSTNADER

Totala driftskostnader verksamhetsvis (exkl. avbytarverksamhet och skydd i arbete)			2012	2011
	Driftsutgifter	Planenliga avskrivningar	Totalt	Totalt
Utbetalda ersättningar	10 379 762,19	226 744,73	10 606 506,92	12 149 030,45
Kostnader för skötsel av ersättningar	10 345 364,21	226 744,73	10 572 108,94	12 116 161,42
Kostnader för skötsel av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan	34 397,98	0,00	34 397,98	32 869,03
Driftskostnader	12 542 609,70	268 381,48	12 810 991,18	11 315 476,41
Kostnader för skötsel av försäkringsverksamhet	5 676 217,53	124 408,61	5 800 626,14	5 671 394,71
Kostnader för förvaltningen	6 866 392,17	143 972,87	7 010 365,04	5 644 081,70
Driftskostnader för placeringsverksamheten	370 254,00	6 521,42	376 775,42	348 009,49
Totala driftskostnader	23 292 625,89	501 647,63	23 794 273,52	23 812 516,35

Specifikation av förvaltningskostnaderna i resultaträkningen

			2012	2011
Lagstadgade avgifter				
PSC:s kostnadsandel	498 459,62		716 067,46	
Besvärnämnden för arbetspensionsärenden	76 014,33		73 139,33	
Finansinspektionens tillsynsavgift	8 228,74	582 702,69	8 928,97	798 135,76
Övriga förvaltningskostnader		-582 702,69		-798 135,76
Totalt		0,00		0,00
Revisorernas arvoden				
Revision		37 158,30		46 998,30
Övriga tjänster		0,00		3 554,70
		37 158,30		50 553,00

Fördelning av de totala driftskostnaderna

LFÖPL-verksamhet	16 402 888,66	15 872 485,00
OFLA-At-verksamhet	4 712 365,36	4 891 835,86
OFLA-Ft-verksamhet	807 653,92	1 076 307,11
AVSTÖ-verksamhet	1 871 365,58	1 971 888,38
	23 794 273,52	23 812 516,35

Personalkostnader (exkl. avbytarverksamhet och skydd i arbete)

Löner och arvoden	7 866 742,66	7 650 547,92
Pensionskostnader	1 552 657,52	1 539 667,74
Övriga lönebikostnader	391 846,30	409 161,20
Övriga personalkostnader	696 065,56	625 282,06
	10 507 312,04	10 224 658,92

Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkor för dem samt säkerheter och ansvarsförbindelser

Arvoden till delegationens medlemmar och deras ersättare	29 342,00	30 561,00
Arvoden till styrelsemedlemmarna och deras ersättare	58 306,00	58 653,00
Löner och arvoden till verkställande direktören och ställföreträdare	296 366,00	288 216,00

Som pensionsålder för verkställande direktören har avtalats 63 år. Tilläggspensionsskydd har ordnats i Omsesidiga Livförsäkringsbolaget LokalTapiola.

Ett pensionsskydd enligt minimivillkoren i ArPL-systemet har finansierats för personer i förtroendeuppdrag.

Ledningen har inte beviljats penninglån, säkerheter eller andra ansvarsförbindelser.

Nettoantalet anställda i genomsnitt

Kontorspersonal	157	152
Ombudsmän	33	34

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRINGEN I ANSVARSSKULDEN

	31.12.2012	Förändr. 2012	31.12.2011	31.12.2010
Premieansvar för LFÖPL-grundpensionsskyddet	35 579 855,61	3 196 578,14	32 383 277,47	30 145 525,30
Premieansvar för LFÖPL-grundskyddet för stipendiater	18 766 290,67	7 188 396,45	11 577 894,22	5 581 924,19
Premieansvar för LFÖPL-tilläggs-pensionsskyddet	9 297,48	-348,20	9 645,68	9 773,19
Ersättningsansvar för LFÖPL-tilläggs-pensionsskyddet	36 356,73	-1 575,02	37 931,75	39 527,74
Ersättningsansvar för OFLA-At	88 641 443,82	4 425 575,05	84 215 868,77	79 358 041,92
Ersättningsansvar för OFLA-Ft	19 732 143,86	1 061 479,24	18 670 664,62	18 160 959,00
	<u>162 765 388,17</u>	<u>15 870 105,66</u>	<u>146 895 282,51</u>	<u>133 295 751,34</u>

ÖVRIGA INTÄKTER

2012

2011

Intäkter av avbytarverksamheten

Ersättning för kommunernas driftskostnader för avbytarservice	205 502 839,96	207 885 031,17
Ersättning för kommunernas kostnader för den lokala avbytarförvaltningen	14 133 944,80	14 133 966,64
Ersättning för LPA:s förvaltningskostnader för avbytarservice	1 824 000,00	1 824 000,00
Ersättning för förvaltn.kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare	181 999,80	181 992,48
Ersättning för driftskostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare	1 722 202,43	1 102 211,54
Ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare	339 013,00	183 599,43
	<u>223 703 999,99</u>	<u>225 310 801,26</u>

ÖVRIGA KOSTNADER

Kostnader för avbytarverksamheten

Kommunernas driftskostnader för avbytarservice	205 502 839,96	207 885 031,17
Kommunernas kostnader för den lokala avbytar-serviceförvaltningen	14 133 944,80	14 133 966,64
Förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare	181 999,80	181 992,48
Driftskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare	1 722 202,43	1 102 211,54
Kostnader för vikariehjälp för renskötare	339 013,00	183 599,43
LPA:s kostnader för skötsel av avbytarservice		
Personalkostnader	386 239,50	418 075,17
ADB-kostnader	271 183,02	392 190,64
Övriga kostnader	393 521,79	346 754,90
Avskrivningar	627 410,62	621 497,67
	<u>1 678 354,93</u>	<u>1 778 518,38</u>
	<u>223 558 354,92</u>	<u>225 265 319,64</u>

Kostnader för verksamhet för skydd i arbete

Understöd för skydd i arbete	136 349,00	253 192,00
Förvaltningskostnader för skydd i arbete	596 389,57	456 868,87
	<u>732 738,57</u>	<u>710 060,87</u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

PLACERINGAR

Placeringarnas verkliga värde och värderingsdifferens

Placeringar	31.12.2012	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktier		27 709 973,16	27 709 973,16	60 356 028,97
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		117 903 654,88	117 903 654,88	132 401 123,27
Finansmarknadsinstrument		0,00	0,00	0,00
Övriga lånefordringar		1 093 000,00	1 093 000,00	1 099 319,44
		<u>146 706 628,04</u>	<u>146 706 628,04</u>	<u>193 856 471,68</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som minskning av dem.

0,00
146 706 628,04

Värderingsdifferens (skillnaden mellan det verkliga värdet och bokföringsvärdet) 47 149 843,64

Placeringar	31.12.2011	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktier		25 012 173,35	25 012 173,35	48 478 312,23
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		107 895 297,74	107 895 297,74	115 870 733,60
Finansmarknadsinstrument		142 500,00	142 500,00	142 500,00
Övriga lånefordringar		96 600,00	96 600,00	96 600,00
		<u>133 146 571,09</u>	<u>133 146 571,09</u>	<u>164 588 145,83</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som minskning av dem.

0,00
133 146 571,09

Värderingsdifferens (skillnaden mellan det verkliga värdet och bokföringsvärdet) 31 441 574,74

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Fastighetsplaceringar

Förändringar i fastighetsplaceringar		Fastighetsaktier
Anskaffningsutgift	1.1.2011	25 012 173,35
Ökningar		0,00
Minskningar		0,00
Anskaffningsutgift	31.12.2011	<u>25 012 173,35</u>
Anskaffningsutgift	1.1.2012	25 012 173,35
Ökningar		0,00
Minskningar		-35 582,37
Anskaffningsutgift	31.12.2012	<u>24 976 590,98</u>

2012

Fastighetsaktier i eget bruk

Återstående anskaffningsutgift	110 181,82
Bokföringsvärde	110 181,82
Verkligt värde	110 181,82

Placeringsfastighets- och bostadsaktier

	Ägarandel	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 720 000,00	1 720 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 350 000,00	2 350 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	51,02 %	13 463 476,37	32 780 681,63
Kiinteistö Oy Tietäjätie 11	100,0 %	930 000,00	930 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 830 000,00	1 830 000,00
Kiinteistö Oy Kurunhelmi	60,0 %	757 200,00	757 200,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	3 600 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 235 290,95	4 040 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	721 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		461 655,12	500 000,00
		24 399 380,56	49 228 881,63

Övriga fastighets- och bostadsaktier

Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	51,02 %	110 181,82	110 181,82
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	51,02 %	208 257,48	208 257,48
As Oy Tapiolan Jalava	51,02 %	748 038,22	8 564 592,96
As Oy Tapiolan Pyökki	51,02 %	748 038,36	748 038,36
As Oy Tapiolan Saarni	51,02 %	748 038,36	748 038,36
As Oy Tapiolan Tammi	51,02 %	748 038,36	748 038,36
		3 310 592,60	11 127 147,34

Fastighets- och bostadsaktier totalt

27 709 973,16   60 356 028,97

Övriga placeringar

Aktier och andelar	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Börsbolag	1 725 256,55	1 856 090,70
Andra än börsbolag totalt	4 594 201,22	4 647 210,07
Andelar i placeringsfonder totalt	111 584 197,11	125 897 822,50
Aktier och andelar totalt	117 903 654,88	132 401 123,27

Övriga lånefordringar

Lånefordringarna fördelade efter säkerheten

	2012	2011
Övriga lånefordringar		
Bankgaranti	93 000,00	96 600,00
Lån utan säkerhet till KOy Metsätapiola	1 000 000,00	0,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.2012	5 644 475,71	2 372 163,99	8 016 639,70
Helt avskrivna under det föregående året	-8 394,66	0,00	-8 394,66
Ökningar	159 391,17	698 000,54	857 391,71
Minskningar	0,00	-1 300 798,90	-1 300 798,90
Anskaffningsutgift 31.12.2012	5 795 472,22	1 769 365,63	7 564 837,85
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2012	-3 545 687,88	-1 723 011,31	-5 268 699,19
Helt avskrivna under det föregående året	8 394,66	0,00	8 394,66
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	0,00	1 246 990,90	1 246 990,90
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-775 916,75	-381 130,01	-1 157 046,76
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2012	-4 313 209,97	-857 150,42	-5 170 360,39
Bokföringsvärde 31.12.2012	1 482 262,25	912 215,21	2 394 477,46

Anskaffningar/avskrivningar verksamhetsvis

	Bokföringsvärde 1.1.2012	Ökning/Minskning netto	Avskrivning	Bokföringsvärde 31.12.2012
Avbytarverksamhet				
ADB-system	1 747 166,45	0,00	619 244,17	1 127 922,28
Förvaltning	129 516,90	24 835,81	8 166,45	146 186,26
	1 876 683,35	24 835,81	627 410,62	1 274 108,54
Skydd i arbete	16 832,16	19 812,22	8 096,51	28 547,87
Placeringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Övrig verksamhet	854 425,00	758 935,68	521 539,63	1 091 821,05
	2 747 940,51	803 583,71	1 157 046,76	2 394 477,46

ANSVAR

Placeringsansvar

Återstående obetald del av placeringsansvar	31.12.2012
Essedel Russia Opportunity Fund Ky	435 002,41
MedTECH Rahasto Ky	390 000,00
VNT Management Oy / Power Fund II Ky	214 225,91
Selected Mezzanine Funds I Ky	390 000,00
Selected Private equity Ky	377 404,00

Leasinghyresansvar

Betalas under 2013	40 093,22
Betalas senare	63 943,45
Totalt	104 036,67

Hyresansvar

Betalas under 2013	95 040,00
Betalas senare	768 240,00
Totalt	863 280,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

FORDRAN HOS STATEN OCH FPA / SKULD TILL STATEN OCH FPA

Fordran (+) / Skuld (-)

FORDRAN HOS STATEN / SKULD TILL STATEN	2012	2011
LFÖPL 135 §	-3 115 749,43	-1 916 536,77
AVTRPL 22§	-59 614,99	-19 483,10
AVSTÖL 38 §	-63 539,58	-702 054,85
AVTREL 35 §	0,00	0,00
OFLA 16 §	-1 490 052,09	-671 590,72
LPA-DAGPL 10 §	-128 253,83	-143 564,39
	<u>-4 857 209,92</u>	<u>-3 453 229,83</u>
FORDRAN HOS FPA / SKULD TILL FPA		
OFLA 16 §	-1 479 162,21	-532 737,34
	<u>-6 336 372,13</u>	<u>-3 985 967,17</u>

PASSIVA RESULTATREGLERINGAR

	2012	2011
Statsandelsförskott (jord- och skogsbruksministeriet)	-8 108 333,33	-9 025 000,00
Övriga resultatregleringar	-5 468 920,03	-4 443 377,42
	<u>-13 577 253,36</u>	<u>-13 468 377,42</u>

FORDRAN/SKULD AV ANSVARSFÖRDELNING

Aktiva resultatregleringar (+) / Passiva resultatregleringar (-)

	2012	2011
FöPL-pensioner	-20 938,37	-226 317,35
ArPL-, APL-, KAPL-, KoPL-, SJPL-, FPAL-, StPL-, KomPL- och KyPL-pensioner	167 678,63	1 873 704,43
Pensioner för oavlönade perioder	-46 354,91	47 308,80
	<u>100 385,35</u>	<u>1 694 695,88</u>

INNEHAV I ANDRA FÖRETAG

	Andel, %	Eget kapital 31.12.2012	Räkenskaps- periodens vinst/förlust, euro
Fastighets- och bostadsbolag helt i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Esbo	100	1 688 674,81	2 538,84
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Grankulla	100	2 364 033,25	15 910,34
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11, Esbo	100	618 164,90	-2 075,43
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Grankulla	100	1 174 587,19	-1 723,82
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsingfors	100	1 028 674,50	2 963,34
Fastighets- och bostadsbolag delvis i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 233 638,61	-6 749,52
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Esbo	51,02	15 318 635,71	-7 330 556,69
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti, Esbo	51,02	195 237,69	2,03
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti, Esbo	51,02	333 400,24	-5 018,26
Asunto Oy Tapiolan Jalava, Esbo	51,02	1 210 689,09	-4 872,81
Asunto Oy Tapiolan Pyökki, Esbo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Tapiolan Saarni, Esbo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Tapiolan Tammi, Esbo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Otatornit, Esbo	29,6	1 382 496,84 x)	-4 717,44 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 450 979,44 x)	-1 523,71 x)

x) Uppgifter enligt bokslutet för 2011.

NYCKELTAL

Nyckeltal över LPA:s ekonomiska utveckling och försäkringsverksamhet

Innehåller inte avbytarverksamheten.

	2012	2011	2010	2009	2008
	mn €	mn €	mn €	mn €	mn €
Premieinkomst	191,5	183,7	180,0	167,7	156,6
Statens andel	682,2	662,0	651,4	652,2	624,3
Folkpensionsanstaltens andel	11,2	12,3	11,6	11,9	17,1
Utbetalda pensioner och ersättningar	-964,7	-929,9	-916,5	-915,7	-869,9
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde	22,6	-5,2	15,3	22,5	-18,1
avkastning på det bundna kapitalet, %	12,7 %	-3,0 %	11,7 %	17,4 %	-12,0 %
Placeringsverksamhetens resultat till verkligt värde	17,1	-10,6	10,4	18,1	-23,5
Omsättning	900,6	873,4	851,9	837,9	805,4
Driftskostnader sammanlagt	-23,8	-23,8	-24,1	-25,2	-24,1
% av omsättningen	2,6 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %
LFÖPL-driftskostnader, % av LFÖPL-arbetsinkomstsumman	1,2 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Ansvarsskuld	162,8	146,9	133,3	118,2	108,5
Pensionstillgångar	209,9	178,3	162,1	140,3	121,7
LFÖPL-arbetsinkomstsumma	1 435,4	1 432,6	1 440,2	1 401,6	1 318,1
	person- antal	person- antal	person- antal	person- antal	person- antal
LFÖPL-försäkrade 31.12	75 919	78 459	80 897	82 906	84 063
OFLA-försäkrade 31.12	94 840	96 643	98 515	100 313	100 691
Pensions- och ersättningstagare 31.12	142 048	146 928	151 805	157 158	162 095

Formler för nyckeltalen och deras innehåll 31.12.2012

Premieinkomst

LFÖPL- och OFLA-premieinkomsterna på prestationsbasis före avdrag för kreditförlusterna och återförsäkrarnas andel.

Statens andel

De statsandelar som LPA erhållit för kostnaderna för LFÖPL-systemet och avträdelssystemen.

Folkpensionsanstaltens andel

Den andel som Folkpensionsanstalten betalat av kostnaderna för olycksfallssystemet.

Utbetalda pensioner och ersättningar

De pensioner och ersättningar som har betalats till pensionstagarna före avdrag för ansvarsfördelningsersättningen.

Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde

Nettointäkterna av placeringarna till verkligt värde är lika med förändringen i marknadsvärdena mellan slutet och början av rapporteringsperioden +/- kassaflödet under perioden.

Avkastningen på det bundna kapitalet beräknas med en TWR-formel (time weighted return).
Avkastningens dagsnotering = (Förändringen - Kassaflödet) / (Föregående dags marknadsvärde)*100
Förändring = Nuvarande marknadsvärde - föregående dags marknadsvärde
Kassaflöde = köp - försäljning - intäkter + kostnader

Avkastningen på längre sikt räknas ut genom följande kedja:

$$\text{Avkastning} = ((1+\text{avkastning}_1) * (1+\text{avkastning}_2) * \dots * (1+\text{avkastning}_n) - 1) * 100$$

Placeringsverksamhetens resultat till verkligt värde

Placeringsverksamhetens resultat till verkligt värde är nettointäkterna av placeringsverksamheten till verkligt värde - avkastningskravet på ansvarsskulden.

Omsättning

Omsättningen = premieinkomsten före kreditförluster på premiefordringar och återförsäkrarens andel + statens andel + Folkpensionsanstaltens andel + intäkter av placeringsverksamheten enligt resultaträkningen.

Driftskostnader sammanlagt

De sammanlagda driftskostnaderna verksamhetsvis (exkl. avbytarservice och skydd i arbete).

Ansvarsskuld

Ansvarsskulden i balansräkningen.

Pensionstillgångar

Pensionstillgångarna = LPA:s ansvarsskuld per 31.12.2012 + skillnaden mellan placeringarnas bokföringsvärde och verkliga värde.

LFÖPL-arbetsinkomstsumman

Den LFÖPL-arbetsinkomstsumma som har beräknats för hela året utifrån försäkringsbeståndet per 31.12.2012.

RISKHANTERING

Allmänna principer för riskhanteringen

Riskhanteringen täcker LPA:s alla uppgiftsområden. Ett mål för riskhanteringen vid LPA är att som en del av den interna kontrollen säkerställa att verksamheten är störningsfri, kontinuerlig och ekonomisk genom att förebygga realisering av kända risker och minimera de förluster som beror på dem. Med hjälp av riskhanteringen kan man också identifiera möjligheter. Riskhanteringen baserar sig på LPA:s verksamhetsidé samt på en omvärldsanalys och de strategiska målen.

Det väsentliga är att sträva efter en kostnadseffektiv fördelning av riskhanteringsresurser, vilket förutsätter att man klarlägger nyckelriskerna i verksamheten. I denna process måste betydelsen av de verkningar som riskerna har och sannolikheten av att de blir verklighet bedömas för att lämpliga handlingsprinciper och förfaranden för hantering av riskerna ska kunna tas fram.

Eftersom LPA är en pensionsanstalt med ett offentligt uppdrag består riskhanteringspolitiken i grunden av att undvika risker. Målet är identifiering av riskerna, genomtänkt hantering av dem och eventuellt minskning eller undanröjande av riskerna.

Ansvar för riskhanteringen och kontrollen

LPA:s styrelse ser till att pensionsanstalten har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringsystem med beaktande av verksamhetens art och omfattning (LFÖPL 119 §). Styrelsen godkänner årligen en riskhanteringsplan som täcker hela LPA:s verksamhet och som anger målen för riskhanter-

ingen inom olika funktioner, gränserna för risktagningen samt ansvaren, riskmätarna och kontrollprinciperna.

Dessutom har LPA:s styrelse godkänt principer för den interna kontrollen. Iakttagandet av dessa principer är också en del av genomförandet av riskhantering i LPA.

Organisering av riskhanteringen

LPA:s styrelse och verkställande direktör har helhetsansvaret för riskhanteringen som en del av LPA:s interna kontroll. Styrelsen godkänner årligen en riskhanteringsplan och bedömer varje år om den interna kontrollen vid LPA, inklusive riskhanteringen, är ordnad på lämpligt sätt. Vad gäller placeringsverksamhetens riskhantering har styrelsens arbetsutskott en central roll på grund av utskottets uppgifter i samband med placeringsverksamheten. Styrelsen beaktar den information som produceras inom riskhanteringen som en del av den strategiska planeringen och beslutsfattandet.

Riskhanteringsfunktionen leds av verkställande direktören biträdd av ledningsgruppen. Det praktiska utvecklings- och koordineringsarbetet som gäller riskhanteringsprocessen ankommer på juridiska chefen som arbetar under verkställande direktören.

Varje enhetschef svarar för genomförande av riskhantering i den egna enheten. I samband med den årliga verksamhetsplaneringen utarbetar enheterna och aktuarien riskhanteringsplaner för den egna verksamheten.

Uppföljning och kontroll

Vid kontrollen av riskhanteringen biträds verkställande direktören av LPA:s ledningsgrupp, där juridiska chefen och aktuarien fungerar som sakkunniga. Vid kontrollen fäster man särskild uppmärksamhet vid att de riskhanteringsåtgärder som ingår i planerna också genomförs i praktiken genom att man följer med resultaten av de riskmätare som uppställts, dvs. att riskerna hålls inom godtagbara gränser samt hur riskhanteringsprocessen framskrider och hur den fungerar.

Enheterna följer förverkligandet av sina riskhanteringsplaner med hjälp av de riskmätare som fastställts.

Den interna granskningen väljer granskningsobjekten med utnyttjande av resultaten av de riskkarteringar som gjorts i LPA samt granskar också riskhanteringsverksamheten och ger vid behov sakkunnigutlåtanden om riskhanteringen.

Rapportering

Styrelsen får halvårsvis rapporter om helhetssituationen i fråga om riskhanteringen. Rapporter om placeringsriskerna ges till styrelsen kvartalsvis samt dessutom rapporteras särskilt om andra väsentliga risker som observerats under året.

De väsentliga riskobservationer som gjorts på enheterna rapporteras till ledningsgruppen kvartalsvis.

Den försäkringstekniska ansvarsskuldens risker och riskhantering

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har fastställt överförs i bokslutet till premieansvaret för lantbruksföretagarnas LFÖPL-grundskydd den del av LPA:s intäkter som inte har använts till att täcka LPA:s övriga kostnader. Lantbruksföretagarnas LFÖPL är därigenom ett rent fördelningssystem och ansvarsskulden har närmast karaktären av en buffertfond som säkerställer likviditeten. På grund av det ringa beloppet gäller likviditetsrisken huvudsakligen uppskattningen av den årliga premieinkomsten och statsandelen.

Penningflödet i anslutning till LFÖPL-grundskyddet för stipendiater måste hållas separat från det penningflöde som gäller lantbruksföretagare. Därför utgörs premieansvaret för stipendiaternas

LFÖPL-grundskydd av skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna för stipendiater i enlighet med de grunder som SHM fastställt. Staten deltar i finansieringen av pensionskyddet för stipendiater om premieansvaret för stipendiater i framtiden blir negativt.

På grund av den ringa omfattningen av LFÖPL-tilläggsskydds rörelsen är den inte förbunden med några väsentliga risker. Staten deltar i betalningen av de pensioner som bygger på tilläggsskyddet i den mån ansvarsskulden och den avkastning av placeringarna som den inbringat inte är tillräcklig.

Den kostnad som beror på ordnandet av lagstadgat arbetsskadeskydd enligt OFLA finansieras ur grundskyddsandelen (FPA och LFÖPL) samt ur statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel. De som finansierar grundskyddet deltog inte före 2004 i fonderingen av bestående ersättningar och de betalar därför under en övergångsperiod 2004–2018 en särskild kompletteringsavgift för att täcka det ansvarsunderskott som uppkommit. Både kompletteringsavgiften och det egentliga ersättningsansvaret bestäms enligt grunder som SHM fastställt. Efter övergångsperioden kommer OFLA för arbetstid att vara ett helt fonderande system i fråga om de bestående ersättningarna. Skillnaden mellan de försäkrades kostnadsandel enligt OFLA 15 § 3 mom. och den årliga premieinkomsten uppföljs genom ett utjämningsansvar, som samtidigt kontrollerar att nivån på premierna är rätt. SHM fastställer beräkningsgrunderna även för premiens del.

Den frivilliga olycksfallsförsäkringen för fritiden finansieras av de försäkrade genom försäkringspremien, vars nivå fastställs av SHM. I den frivilliga fritidsförsäkringen är risken för en plötslig nedgång i försäkringsbeståndet verklig. Därför måste ansvarsbeloppet vara rätt dimensionerat för att framtida ersättningar för redan inträffade skador ska kunna betalas. I fritidsförsäkringens ersättningsansvar används samma kapitaliseringsmodell som i den lagstadgade arbetsskedeförsäkringen. Även beräkningsgrunderna för fritidsförsäkringens ersättningsansvar fastställs av SHM.

Riskhanteringsprocesser

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna, skötselkostnaderna och de försäkringstekniska ansvaren fastställs av SHM för alla försäkringsrörelser som LPA bedriver. Kreditförlustrisken är inte väsentlig, men man observerar den kontinuerligt. På grund av att verksamheten är lagstadgad kan LPA inte göra någon riskprovning i pensions- och olycksfallsförsäkringen.

Enligt 5 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPF) fastställs statsandelen tre gånger om året: i november under det föregående året fastställs förskottsposterna för hela följande år, i juni justeras förskottsposterna för den senare delen av det innevarande året (samtidigt som den slutliga statsandelen fastställs för det föregående året) och i november justeras den förskottspost som ska betalas för december. Statsandelsutredningarna bygger på noggranna uppföljningsmodeller som stödjer sig på så färsk statistik som möjligt och beaktar de lagstiftnings-, adb- och andra dylika ändringar som redan är kända.

I fritids-OFLA-rörelsen har man som skydd mot stora skador en skadeexcedentåterförsäkring (Excess of Loss). Täckningen i återförsäkringen är den del av skadeutgiften som överstiger 500 000 euro, medan återförsäkrarens maximiansvar är 1 000 000 euro per slutlig skada. Som beredskap för fluktuationer i det årliga resultatet av fritids-OFLA finns ett utjämningsansvar, som har en riskteoretiskt bestämd såväl nedre som övre gräns.

Försäkringsmatematiska antaganden

I den försäkringsrörelse som gäller LFÖPL-grundskyddet följer man ArPL-beräkningsräntan, som fastställs halvårsvis. Beräkningsräntan för LFÖPL-tilläggsskyddet är 4,25 %. I OFLA-försäkringarna för arbetstid och för fritid är beräkningsräntan 3,5 %.

I uppföljningsmodellerna för LFÖPL-försäkrade och -pensioner används ett dödlighetsmått som har definierats utifrån uppgifterna om LFÖPL-försäkrade och -pensionstagare. I OFLA-försäkringarna används samma dödlighetsmått som i LFÖPL, men vid kapitaliseringen av de bestående ersättningarna

från OFLA används den allmänna olycksfallsförsäkringens dödlighetsmått och på det baserade kapitalvärdeskoefficienter. Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund har uppdaterat koefficienterna enligt ett nytt dödlighetsmått år 2011. De nya koefficienterna införs vid LPA i samband med ibruktagandet av en ny ersättningstillämpning år 2013 och beräknas medföra att den totala kostnad som ska finansieras stiger med ca 10 miljoner euro.

Volymuppgifter om den försäkringstekniska ansvarsskulden

Uppgifter om storleken av den försäkringstekniska ansvarsskulden för de olika försäkringsrörelserna samt nyckeltal som beskriver försäkringsverksamheten ingår i noterna till bokslutet. Beloppet av utjämningsansvaret i fritids-OFLA-försäkringen, idealzonens nedre och övre gräns samt deras utveckling under tio år framgår också av bokslutsmaterialet.

Hantering av placeringsrisker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Placeringsverksamhetens betydelse är relativt sett mindre än vad som är vanligt i arbetspensionssystemet. LPA:s placeringstillgångar är föremål för marknads-, ränte- och likviditetsrisker, av vilka likviditetsrisken är den viktigaste på grund av hur LPA:s verksamhet finansieras. Detta har beaktats i placeringsverksamheten genom att tillgångarna har placerats i objekt som lätt kan realiseras samt genom att långfristiga likviditetsprognoser uppgjorts.

Placeringspolitiken och ändringarna i den samt de detaljerade målen för placeringsverksamheten beskrivs i en placeringsplan som uppgörs årligen.

Riskhanteringsprocesser

Styrelsen fastställer årligen en placeringsplan och en allmän riskhanteringsplan för pensionsanstalten. I riskhanteringsplanen beskrivs de allmänna principerna för intern kontroll med avseende på placeringsverksamheten, och dessa principer preciseras sedan i placeringsplanen. Genomförandet av placeringsplanen granskas åtminstone en gång i kvartalet både i styrelsens arbetsutskott och i styrelsen. Ekonomienheten svarar för kontrollen av placeringsriskerna och rapporterar om dem.

En betydande del av LPA:s placeringstillgångar förvaltas av utomstående kapitalförvaltare. Den portfölj som varje kapitalförvaltare sköter har begränsats till 30 % av ansvarsskuldens genomsnittliga bruttobelopp. Genom inbördes avtal har portföljförvaltarens befogenheter begränsats i fråga om allokation. Portföljförvaltarena övervakas genom rapportering åtminstone varje månad samt genom att man träffar ansvarspersoner regelbundet. Som portföljförvaltare anlitas bara allmänt kända aktörer med gott rykte.

I den speciallagstiftning som LPA verkställer bestäms särskilt i varje enskilt fall om följande minimikrav på avkastningen av placeringarna:

- LFÖPL-grundpensionsförsäkringen: beräkningsräntan (3,25 % från 1.1.2012 och 4,00 % från 1.7.2012)
- LFÖPL-tilläggs-pensionsförsäkringen: beräkningsräntan 4,25 %
- OFLA-ansvarsskulden: beräkningsräntan 3,5 %.

Räknat från 2008 infördes VaR och stresstestningstillsyn. Med hjälp av dem kan man bättre bedöma de maximala förlustriskerna i placeringsverksamheten och hur förändringar på marknaden inverkar på placeringstillgångarna.

Volymuppgifter om placeringsbeståndets riskstruktur

Placeringarna och deras avkastning är redan beskrivna i noterna och i nyckeltalen.

Tabellen visar de olika placeringsslagens genomsnittliga andelar enligt läget i slutet av 2012. Aktierna i fastighetsaktiebolaget Koy Metsätapiola som berättigar till innehav av de egna lokalerna ingår inte.

Placeringslag	Bundet kapital (mn €) 31.12.2012	Andel %	Avkastning % per år
Lån	1,1	0,7	0,0
Masskuldebrevslån	67,2	41,3	13,1
Marknadspengar	5,7	3,5	4,8
Ränteplaceringar totalt	72,9	44,8	12,1
Aktier och andelar	58,2	35,8	12,9
Fastigheter	30,5	18,7	27,4
Samtliga	162,7	100,0	12,7

Placeringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2012) i aktier och andelar fördelar sig geografiskt så att 27,5 % är placerade i Finland samt 36,8 % i övriga Europa och 35,7 % i den övriga världen.

Fastighetsplaceringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2012) fördelar sig på kontorsfastigheter 64,3 % (5 objekt), bostadsfastigheter 25,1 % (2 objekt) och övriga fastighetsobjekt 6,5 % (3 objekt) samt fastighetsfonder 4,1 %. Objekten är till största delen belägna i huvudstadsregionen.

Operativa risker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Riskhanteringen är en del av arbetet i varje enhet. I samband med den årliga verksamhetsplaneringen tar enheterna ställning till väsentliga risker som är förknippade med deras verksamhet samt till förebyggande åtgärder och riskhanteringsåtgärder genom att varje enhet utarbetar en egen riskhanteringsplan baserad på en riskanalys. Utifrån de enskilda planerna sammanställs en riskhanteringsplan som täcker hela LPA.

Riskhanteringsprocesser

Som redskap i riskhanteringsprocesserna används bl.a. LPA:s arbets- och handläggningsordning, arbetsordningen för ekonomiförvaltningen och separata anvisningar som getts med stöd av den samt sekretessreglerna, datasäkerhetsreglerna, skyddsföreskrifterna och beredskapsplanen.

De operativa riskerna hanteras genom kontinuerlig utbildning och efterträdarplanering, genom rätt organisering och genom förebyggande kontroller som är inbyggda i datasystemen för att begränsa sannolikheten av ogynnsamma händelser. En kontinuerlig kvalitetskontroll av behandlingen och tillämpningarna genomförs med hjälp av chefsövervakning, avstämningar och stickprovgranskningar. Den interna kontrollen används för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter och anvisningar samt att de mål som gäller en ekonomisk och effektiv verksamhet iakttas. Egendoms- och skaderiskerna kartläggs årligen och de väsentliga riskerna har försäkrats.

Beskrivning av väsentliga operativa risker

De operativa riskerna hänför sig till både de interna och externa verksamhetsförutsättningarna. Alla funktioner vid LPA är till en stor grad beroende av dataprogrammen, olika register och uppgifterna i dem. En betydande operativ risk utgör även den stora volymen i betalningsrörelsen. LPA måste ständigt beakta bland annat de förändringar som inträffar i de försäkrades omvärld samt de lagändringar som gäller LPA:s verksamhetsområden.

Esbo den 1 mars 2013

Juha Marttila
ordförande

Hannu Uusitalo
vice ordförande

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Kati Partanen

Raine Vairimaa

Päivi Huotari
verkställande direktör

Vi har i dag avgett en berättelse om den utförda granskningen.

Esbo den 21 mars 2013

Ernst & Young Oy
CGR-sammanslutning

Pekka Hietala, CGR

Förteckning över bokföringsböckerna

Balansbok	Inbunden handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Balansspecifikationer och specifikationer av noter	Handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Huvudbok	DVD-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Dagbok	DVD-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Kassakladd	DVD-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Bankernas kontoutdrag	DVD-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsreskontra	DVD-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsfakturor	DVD-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Reseräkningar	DVD-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Försäljningsreskontra	DVD-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Lönebokföring	DVD-skiva	50 år efter räkenskapsperiodens slut
Andra verifikationer	Pappersversion	6 år efter räkenskapsperiodens slut

Verifikationslagen finns uppräknade i bokslutets balansspecifikationer.

Bokföringsmaterialet förvaras i LPA:s valv i fastighetsaktiebolaget Koy Metsätapiolas lokaler i Esbo. Dessutom förvaras DVD-dokument hos Helsingfors OP Bank.

Revisionsberättelse

Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts delegations vårmöte

Vi har reviderat Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2012. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att dessa ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med de i Finland gällande bestämmelserna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed som tillämpas i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida styrelsemedlemmarna eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till handlingar eller försummelser som kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, eller brutit mot lagen om pension för lantbruksföretagare eller förordningen om reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och en verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen vid pensionsanstalten. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt utlåtande.

Utlåtande

Som vårt utlåtande anför vi att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om pensionsanstaltens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med de i Finland gällande bestämmelserna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Esbo den 21 mars 2013

Ernst & Young Oy
CGR-sammanslutning

Pekka Hietala
CGR